

ud, som om man gjerne vilde betale 30 Millioner for at faae en Formue- og Indtægtsstat — det er altsaa at tillægge de Mænd, som stille dette Forslag, saadanne Hensigter — kunde det maaske være berettiget fra den anden Side at udtale en Overrættelse over, at det nuværende Ministerium skal være det, som mest bestemt af noget Ministerium kommer med ikke ubetydelige Fordringer til Beskæftningsvæsenet — Fordringer, som man netop ikke skulde vente fra et Ministerium, der er sammensat paa den Maade, som det nuværende — og at dette Ministerium netop skal være det, der mere bestemt end alle tidligere Ministerier modsætter sig Soldnedsættelser og Indtægts- og Formuestat. Naar altsaa den ærede Confeilspræsident i sit i det Hele taget høflige Foredrag kom til at tillægge Flertallet i denne Forsamling den Hensigt at ville købe en Formue- og Indtægtsstat ved 30 Millioner, kunde et Medlem fristes til at møde en saadan Udtalelse med de Ord, at det nuværende Ministerium efter sin sociale Stilling i Danmark netop kommer med disse Fordringer for at undgaa at komme ind paa de mange Spørgsmaal, som Folket, eller i alt Fald Flertallet af Folket, i længere Tid igjennem sine Repræsentanter har anset som de mest paatrængende; thi naar man skal samle hele sin Opmærksomhed paa Forsvarsvæsenet, kan man ikke med de Midler, der haves, komme ind paa de Reformers, som man anser for de mest gavnlige. Dette vilde jeg imidlertid ikke have udtalt paa dette Punkt, naar ikke den ærede Minister havde fundet det passende at komme med en Udtalelse som den, at man vil købe en Formue- og Indtægtsstat ved at kaste 30 Millioner ud til Ingenting. — Jeg har imidlertid som sagt reist mig for at bringe det ærede Flertal i Udvalget, ikke blot paa mine egne men paa Manges Begne den oprigtigste Tak for, at det har opfordret Folkethinget til bestemt og tydeligt at udtale, at der af den Forsvarsplan, hvortil det vil yde 30 Millioner, for bestandig er udelukket alle Slags faste Værker om Kjøbenhavn. Komme vi en eller anden Gang ind paa en Realitetsforhandling om Kjøbenhavns Stilling som Hovedstad og Repræsentationsstad, og hvad der igrigt er at tale om med Hensyn til Flytningen af disse militære Anstalter, er jeg villig til ogsaa der at møde med Hensyn til alle Enkeltheder paa alle Punkter, men det finder jeg ikke, at Dieblisset er til, og derfor vil jeg slutte her.

Termanen: Naar det i Begyndelsen af den foreliggende Betænkning siges, at fire Aar ere henrindne med resultatløse Forhandlinger om denne Sag, da er dette jo vistnok en nøgterin Sandhed, men det er tillige en meget sørgelig Sandhed. Jeg kan ikke lade være at udtale det Ønske, at Udvalgets ærede Flertal netop af denne sørgelige Sandhed kunde have ladet sig bevæge til med

noget større Iver at arbejde hen til, og forsøge paa Indbefommen mod andre berettigede Anskuelser, saa at vi dog engang kunde have haft Udsigt til at komme ud af den beklagelige Tilstand, hvorunder vi befinde os med Hensyn til denne vigtige Sag. Staar det da ikke, eller maa det ikke i alt Fald for alle alvorlige danske Mænd staa klart, at det maa være det Beklageligste af Alt, dersom vi om kortere eller længere Tid skulde opleve den Dag, da det skal lyde til os fra Magter, som ellers kunde have Sind til at række os en hjælpende Haand i Prøvelsens Stund: Nu kunne I ligge, som I have vedet, men det Svar kunne vi grumme godt opleve at faae, naar vi paa den Maade blive ved at vise, at vi ikke paa nogen Maade kunne enes om selv at gjøre nogen Verdens Ting i den Retning? Kan man da ikke en Stund se bort fra andre Hensyn, det være nu politiske eller ikke politiske, og med Sagen alene for Die, eller fuld Anstrængelse søge at arbejde paa, at der dog kunde komme Noget frem, der kunde blive, som det hedder i Udvalgets Betænkning: „en formaalstjenlig Forsvarsplan“, selv om det ikke blev Alt det, man kunde ønske i den Henseende. Dette henvender jeg tilvisse ikke alene til Flertallet, men i fuldt Maal lige saa vel til Regjeringen. Jeg kan ikke se Andet, end at Betænkningen vidner om, at baade Regjeringen og Flertallet have stillet sig stunt paa sit oprindelige Stade, og kun derfra have gjort adskillige Spørgsmaal til hinanden om, hvorvidt den ene Part kunde være rede til at gjøre det første Forslag til Indbefommen, det første Skridt til, at der kunde komme et nyt Grundlag frem til en Forhandling om denne Sag, og saa ender man fra begge Sider med at sige: naar dette ikke kan ske, lad saa Alt blive ved det Gamle. Men Ulykken er, at det Gamle i denne Sag er ikke det Gode. Kun Mindretallet i Udvalget har — saaledes staaer det for mig — forsøgt alvorlig, ogsaa med Opgivelse af flere af sine egne Anskuelser, at komme til en Overenskomst og at faae Noget frem, som vilde kunne tjene som Grundlag for videre Forhandlinger, om der dog kunde komme Noget ud af det. Jeg kan ikke Andet end finde det høist beklageligt, for at bruge et meget mildt Udtryk, at Regjeringen ikke har kunnet befremme sig til at tiltræde dette Forslag, i alt Fald som et Grundlag for nærmere Forhandling. Jeg kan ikke indrømme, hvad den ærede Krigsminister nys ansøgte, at det ikke kunde nytte noget, saa længe der ikke stod et Flertal om dette Forslag, thi ser den ærede Minister ikke, at netop for at faae dette Flertal derom, var det nødvendigt, at det ikke fremtraadte som et Forslag fra enkelte Mænd, der støttede sig til et lille Mindretal her i Salen, men som et Forslag, der havde Udsigt til at blive støttet af Regjeringen? Nu er det ganske vist saa, at jeg for mit Vedkommende ikke i dette Mindretalsforslag ser det, som jeg selv maatte anse for det Bedste, men saa